

PUOLUSTUSVALIOKUNNAN MIETINTÖ 2/2008 vp

Hallituksen esitys Suomen ja puolustusmateriaalialan yhteistyöorganisaation (OCCAR) välisen OCCARin ESSOR-ohjelmaan liittyvän turvallisuusluokitellun tiedon suojaamisesta tehdyn sopimuksen hyväksymisestä sekä laiksi sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 10 päivänä syyskuuta 2008 lähettänyt puolustusvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen Suomen ja puolustusmateriaalialan yhteistyöorganisaation (OCCAR) välisen OCCARin ESSOR-ohjelmaan liittyvän turvallisuusluokitellun tiedon suojaamisesta tehdyn sopimuksen hyväksymisestä sekä laiksi sopimuksen lainsäädännön

alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta (HE 104/2008 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- apulaisturvallisuusjohtaja Matti Kesäläinen ja hallitussihteeri Jenni Honkonen, puolustusministeriö
- yksikön päällikkö, lainsäädäntöneuvos Päivi Kaukoranta, ulkoasiainministeriö.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Suomen ja puolustusmateriaalialan yhteistyöorganisaation (Organisation Conjointe de Co-operation en matiere d'armement, OCCAR) välisen OCCARin ESSOR-ohjelmaan liittyvän turvallisuusluokitellun tiedon suojaamisesta tehdyn sopimuksen sekä lain sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta.

Sopimus liittyy Suomen osallistumiseen OCCARin yhteydessä toteutettavaan ohjelmistoradioprojektiin. OCCAR on vuonna 1996 perustettu kansainvälisiä puolustusmateriaalialan yhtei-

siä kahden- tai monenvälisiä kehityshankkeita koordinoiva kansainvälinen organisaatio, jolla on sen yleissopimuksen mukaan oikeushenkilön asema. Suomi hyväksyi OCCARin hallinnoiman projektin edellyttämät OCCARin säännöt ja toimintatavat 3 päivänä heinäkuuta 2008, ja kyseisen sopimuksen (SopS 80/2008) lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annettu laki (458/2008) ja tasavallan presidentin asetus (494/2008) tulivat voimaan 23 päivänä heinäkuuta 2008.

OCCARin yhteydessä tapahtuva projekti edellyttää OCCARin sääntöjen ja toimintatapo-

jen hyväksymisen lisäksi, että osallistujamaa tekee OCCARin kanssa sopimuksen turvallisuusluokitellun tiedon suojaamisesta.

Sopimus on allekirjoitettu 15 päivänä heinäkuuta 2008. Sopimus tulee voimaan toiseksi seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä sen jälkeen, kun jälkimmäinen ilmoitus siitä, että so-

pimuksen voimaansaattamiseksi tarvittavat kansalliset toimenpiteet on saatettu loppuun, on otettu vastaan. Sopimuksen voimaansaattamislaki on tarkoitettu tulemaan voimaan tasavallan presidentin asetuksella säädettävänä ajankohtana samaan aikaan kuin sopimus tulee Suomen osalta voimaan.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Saadun selvityksen mukaan OCCAR edellyttää ohjelmistoradiohankkeeseen (ESSOR) osallistuvilta mailta OCCARin sääntöjen ja toimintatapojen hyväksymisen lisäksi turvallisuusluokitellun tiedon suojaamista koskevan sopimuksen tekemistä. Valiokunta on aiemmin käsitellyt Suomen osallistumista OCCARin ESSOR-hankkeeseen mietinnössään PuVM 1/2008 vp — HE 39/2008 vp.

Asiantuntijakuulemissa kävi ilmi, että OCCARin kanssa tehtävä sopimus turvallisuusluokitellun tiedon suojaamisesta perustuu OCCARin tavanomaisesti käyttämään mallisopimukseen, jota on muokattu vastaamaan Suomen tarpeita. OCCARin kanssa tehdyn sopimuksen velvoitteet vastaavat pitkälti Suomen kahdenvälisissä turvallisuusluokitellun tiedon suojaamista koskevista sopimuksista olevia määräyksiä.

Valiokunta toteaa, että monikansallisen tietoturvallisuusalan yleissopimuksen puuttuminen — jollaisen laatiminen on osoittautunut kansallisten lainsäädäntöjen erilaisuuksien vuoksi vaikeaksi tehtäväksi — on johtanut tilanteeseen, jossa Suomi on muiden maiden tavoin pakotettu etsimään kahdenvälisiä sopimusratkaisuita. Suomi onkin solminut yksittäisten maiden lisäksi tietoturvallisuus sopimuksen muun muassa Euroopan avaruusjärjestön kanssa ja nyt uutena organisaationa siis myös OCCARin kanssa.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella puolustusvaliokunta ehdottaa,

että eduskunta hyväksyy Suomen ja puolustusmateriaalialan yhteistyöorganisaation (OCCAR) välisen sopimuksen ja

että lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana.

Helsingissä 23 päivänä syyskuuta 2008

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Juha Korkea-aho /kesk	Reijo Laitinen /sd
vpj.	Olli Nepponen /kok	Lauri Oinonen /kesk
	Pekka Haavisto /vihr	Reijo Pääjärvi /kok
	Hanna-Leena Hemming /kok	Sari Palm /kd
	Saara Karhu /sd	Eero Reijonen /kesk
	Inkeri Kerola /kesk	vjäs. Eero Akaan-Penttilä /kok.
	Jaakko Laakso /vas	

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Heikki Savola.